

KJAK

Framhaldsdeild ella ikki?

Bjørghild Djurhuus
Býráðslimur í Tórshavnar
Kommunu.
Javnaðarflokkurin

Eg vil í stutt-um greiða frá míni støðu, og grundar-lagnum fyri

míni avgerð um framhaldsdeild í Sankta Frans skúla.

Mín støða er tikin við støðu í tveimum punktum.

Punkt eitt: eg havi tikið undir við framtíðar skúlabygnaði, saman við einum einmælt samdum býráði.

Framtíðar skúlabygnaðurin Skúl-in á Fløtum, umfatar Tórshavnar Kommunuskúla, Venjingarskúlan og 8., 9. Flokk frá Sankta Frans.

Eg havi lurta og tikið til eftirtektar, hvat skúlafólk, kommuna og Mentamálaráðið hava viðmælt og ráðført innan hetta, og meti eg, at hesin bygnaður er rættur. Ein framtíðarskúli, við eini 5 sporaðari framhaldsdeild, sum

merkir at tað verða 5 flokkar í 8. og 9. Flokki í Skúlanum á Fløtum.

Punkt tvey: eg eri sannførd um, at teir allar flestu næmingarnir fáa gagn av øllum teim mongu og fjølbroyttu tilboðum, sum ein so fjølbroytt framhaldsdeild hevur at bjóða. Her hugsíð eg fakliga og sanniliga eisini trivnaðarliga.

Kunnu tit ímynda tykkum, so nógvur ungdomur samlaður á einum og sama stað, hvussu stuttlig og mennandi hendan tíðin er fyri tey, tannáringar í besta blóma, við best møguligum lestrarmøguleikum og ikki minst møguleikan at knýta vinarbond fyri lívið.

Eg veit, at tað eru næmingar, sum av eini ella aðrari orsök ikki trívast og teimum skyldar skúlin sjálvsagt at lofta og taka sær av, uttan mun til hvørjum skúla tey koma frá. Hetta er uppgávan hjá øllum skúlum, stórum sum litlum.

Eg meti tað eisini umráðandi, at skúlin tekur væl ímóti nýggjum næmingum, og hevur ein góðan sameiningarpolitik.

Tit foreldur, sum nú í seinastuni hava borið fram sjónarmið og yniskir um framhaldsdeild havi eg stóra virðing fyri, men mín støða er greið.

Avgerðin er tikin, tilboð um framhaldsdeild verður í Skúlanum á Fløtum, og ongin framhaldsdeild verður í Sankta Frans, sum nú er. Hetta er skilagóð loysn, og eri eg spent uppá at fáa roynt hesa skipanina fyrst og fremst.

Hvat framtíðin hevur at bjóða vita vit ikki, og eri eg altíð sinnað at taka málið upp aftur, um ynski er til tess.

Niðurstøða mín er eisini tengd at verandi kørmum í Sankta Frans skúlanum. Tað er ikki rúm fyri framhaldsdeild í skúlanum sum er, og um tilboð um framhaldsdeild skal verða har, skal kommunan tískil eisini játta eina størri upphædd til umbyggingar, umframt at vit byggja Skúlan á Fløtum fyri umleið 350 milliónir krónur.

Eisini skal havast í huga, at í somu løtu ein framhaldsdeild verður játta í Sankta Frans, koma tað umleið 100 næmingar færri í Skúlan á Fløtum, og

hetta fær eina natúrliga avleiðing fyri byggjætlaná á Fløtum.

Vit kunnu ikki byggja ein yvir-dimensioneraðan skúla fyri skatta-pengarnar hjá borgaranum.

Uppskot er komi um, at seta ein arbeiðsbólk at viðgerða framtíðar skúlabygnaðin í miðbýnum, og hesum taki eg undir við.

Eg undrist sum politikkari yvir, at ávisir politikkarir eru so heitir fyri framhaldsdeild í Sankta Frans, nú tað bráðliga er so umráðandi at hava skúlabørn í miðbýnum. Hesi somu fólk kann eg spyrja, hví stuðlaðu tit ikki okkum fáu býráðslimum, sum á sinnið stríddist fyri, at varðveita Tórshavnar Kommunuskúla, sum ein miðbýarskúla. Tá bar onki til, og hoydi eg tá orðavalini, rívið skúlan niður, nei, tá var als ongin vilji til staðar.

Tá vóru vit allir býráðslimir samdir um, hvussu áhugaverdur hesin framtíðarskúlin á Fløtum er, og so øll tey einastandandi góðu tilboðini, og ein felags framhaldsdeild, tað besta av tí besta vit kunnu bjóða ungdominum

Framtíð í Yrkisútbúgvingarleiðini

Helena Dam Neystabø

Helena Dam á Neystabø var gestarøðari í sambandi við prógvhandan á Tekniska skúla í Havn friggjadagin 24. juni 2016. (Byggitøkningar, byggifrøðingar, tilvirkisatstøðingar og klædnaatstøðingar)

Háttvirda samkoma, góðu Byggi-tøkningar og byggifrøðingar, góðu tilvirkisatstøðingar og góðu klædnaatstøðingar, góðu lærarar, góðu starvsfólk og leiðsla og øll tit avvarðandi.

Tá ið eg hevði skrivað hesar fyrstu reglur av røðu mínari, so hugsaði eg, at nú hevði eg í grundini longu sagt alt, sum sigast skal.

Tí tit prógva at nógv meira ber til í Føroyum, enn tey flestu halda – og at tað eru nógv fleiri góðar og grundleggjandi útbúgvingar at taka í Føroyum, enn mann skuldi trúð, um mann bara lurtaði eftir almenna orðaskiftinum í fjølmiðlunum.

Tit sita her í dag við góðum prógvi innan fyra umráðandi yrki. Tit kunnu velja annaðhvørt at fara víðari á útbúgvingarleiðini, ella tit kunnu fara beinleiðis út á arbeiðsmarknaðin – tann føroyska ella altjóða arbeiðsmarknaðin. Og eg veit, at kursurin á tykkum og á tykkara útbúgving er høgur. Í dag og í framtíðini.

Og hyggja vit okkum í kring her úti í Smiðjugerði og í Marknagili, so eru uppaftur fleiri týdningarmiklar

førleikagevandi útbúgvingar í at velja á Glasum – fyrrverandi Tekniska Skúla og Handilsskúla. Framhaldsútbúgvingar eftir miðnám.

Og tað skal vera mín vón, at júst tit prógva, at tær almennu Føroyar - skulu gera so nógv nógv meira við at skipa styttri og meðallangar yrkisrættaðar og handverksrættaðar útbúgvingar í Føroyum. Tað er bara hugflogið sum setur mark fyri møguleikunum. Er viljin til staðar, so kundu vit ivaleyst bjóðað einum 100 ungdomum fleiri eina góða og førleikagevandi útbúgving her úti í Marknagili um árið!

Men tann sum einans lurtar eftir fjølmiðlunum kann halda, at her ber als einki til í Føroyum, tí vit hoyra bara um, at tað eru ov fáir útbúgvingarmøguleikar, og at tey ungu rýma av landinum, og koma ikki aftur. Tað er gott at fáa flog undir veingirnar og at síggja, hvussu onnur hugsa og loysa sínar avbjóðingar. Men tað er eisini gott at taka eina hond í heima hjá sær sjálvum.

Kanska er tað bara ein spurningur um betri marknaðarførslu – tí møguleikarnir eru nógvir – og eg hugsí at tit kunnu skriva undir uppá, at teir eisini eru góðir.

Tess fleiri sum síggja týdningin av verkligum, vinnuligum og ástøðiligum útbúgvingum, tess fleiri tilboð kunnu vit seta á stovn. Skúlin sum verður bygdur her við síðuna av letur upp fyri hópín av nýggjum møguleikum.

Fyrstu tilvirkisatstøðinar í Føroya søgu

Tit sum í dag fáa prógv sum tilvirkisatstøðingar eru teir fyrstu føroysku tilvirkisatstøðingarnir yvirhøvur (stavikongtrollin hjá mær kendi als ikki orðið). Og tað er við einari serligari kenslu og gleði, at eg í dag beri júst tykkum eina heilsu. Eg var so heppin at sita sum landsstýriskvinna

í mentámálum eitt skeið frá 2008 til 2011, og setti mær fyri, at slóða fyri fleiri og fjølbroyttari yrksirættaðum útbúgvingum, og sum eisini høvdu ein profil, sum kvinnur hava áhuga fyri.

Á námsferð í Íslandi varð tað greitt, at vit skuldu blíva betri til at taka hond um okkara ymisku og siðbundnu tilfeingi – men við nútímans arbeiðshættum og sniði. Og vit gjørdu av, at fara undir hesa útbúgving, sum tit hava valt, tilvirkisfrøði.

Møguleikarnir eru óendaligur, bæði hjá tykkum, og hjá okkum at menna útbúgvingarnar enn meira. Skjótt fer Setrið undir hægri listfrøðiliga útbúgving, og burturúr samstarvi millum partarnar, kunnu góð úrslit spyrjast burturúr.

Tað skal vera mín vón, at vit ikki einans hava tryggjað tykkum eina útbúgving, men at vit eisini hava kveikt ein vilja og ein áhuga í tykkara barmi at fara víðari – heilt út har, sum mann kanska stúrir fyri ikki at grynna. Tá kunnu kollveltandi úrslit spyrjast burturúr.

Tíðin fer frá Hennes og Mauritz

Klædnaatstøðingaútbúgvingin hevur nakað fleiri ár á baki – men hesar báðar útbúgvingar ganga hond í hond. Og tað hava tit eisini fleiri ferðir prógvað, at snið, design, klædnaframleiðsla og tilfeingi eru meira forvitnislig í dag, enn hesi yrki hava verið leingi.

Eg rokni við at tíðin fer frá Hennes og Mauritz – og at tíðin er við slow clothing, siðbundnum tilvirkingarhættum av nýmótans klæðum og pløggum. Fleiri og fleiri íverksetarar spretta innan tykkara yrki, og tað fegnist eg um hvønn einasta dag. Tí einki er so gevandi sum at evna til lutir og pløgg við sínum egnu hondum og úr egnum høvdi. Og ongantíð betri um mann samstundis loysir onkran átrokandi umhvørvistrupulleika.

Kaga vit í siðsøguna er tað so ótrúliga nógv spennandi at byggja á. Minnist eina søgu úr Letlandi. Har var búskaparkreppa og arbeiðsloysi har á leiðini. Siðbundna handverkið var at knipla. Men tað vóru ikki nógvir pengar í tí. Men so fann eitt genalt høvd uppá at evna tey lekrastu og mest eggjandi kvinnu undirklæði burturúr kniplingunum - og tað var ein góð forrætning.

Tit hava fingið gott í beinið og í hendurnar – og eg vóni at eisini tit fara at troyta og at brúka tykkara hugflog, so at vit finna loysnir á til dømis endurnýtslu avbjóðingini, sum vit ikki høvdu droymt um.

Heimurin liggur fyri tykkum opin Og so til tykkum byggitøkningar og byggifrøðingar. Arbeiðsmarknaðurin hungrar og skríggjar eftir tykkum. So fyri tykkum liggur heimurin opin. Eg vóni, at tit ikki bara velja tann lætta og ókompliseraða vegin, og tær løttu loysnirnar. Men at tit seta tykkum høg mál – til dømis at fyrirbygja øllum hugsandi byggigølum og soppagølum í framtíðini í Føroyum. At tit taka saman lógvatak við tey, sum hava hug at granska og finna fram til tann rætta byggiháttin í føroyskum veðurlagi og umhvørvi. Byggihættir, sum sameina avbjóðingar frá veðurlagi, mentan, fagurfrøði, umhvørvisvernd, figging og gerandisdegnum í dag. At tit finna fram til røttu og sjálvsøgdu orkuloysnirnar og bjálvingarloysnirnar í búseting og vinnu í Føroyum.

Ja, tað er í grundini ikki endi á spurningum, sum krevja eitt kompetent svar. Og tit kunnu svara, um tit vilja brýggja tykkara høvur – hvør sær og eisini saman.

Eg havi hug at leggja afturat, at tað á altjóða arbeiðsmarknaðinum er stórrur tørrvur á førleikum innan øll tykkara yrki. Tað kundi verið spennandi og mennandi, um tit eisini vera við til at

í Tórshavnar kommunu.

At enda vil eg undirstrika, Sankta Frans er ein góður barnaskúli við dugnaligum starvsfólkið, og skulu vit sjálvsagt alla tíðina gera neyðugar ábøtur, og geva skúlanum, starvsfólkunum og næmingunum allarbestu sðmdir at mennast og virka í.

Eg eri so heppin at hava mitt dagliga yrki sum skúlaheilsufrøðingur, og í tí sambandi havi eg gjøgnum mong ár tosað um trivnað við skúlabørnini, eisini næmingarnar frá Sankta Frans, og havi eg hoyrt tey mangar ferðir siga, at teimum dámar væl skiftið frá Sankta Frans, at koma í ein nýggjan skúla og nýtt umhvørvið.

Fakliga kenni eg tí ikki aftur tey sjónarmið, sum foreldrabólkurin nú hevur ført fram.

Til kunningar vil eg nevna, at tað er Mentamálaráðið sum tekur endaliga avgerð um framhaldsdeild skal verða ella ikki í Sankta Frans skúla.

Við vón og ynski um eina hjarta framtíð fyri okkara ungdom og framhaldsdeild í Skúlanum á Fløtum.